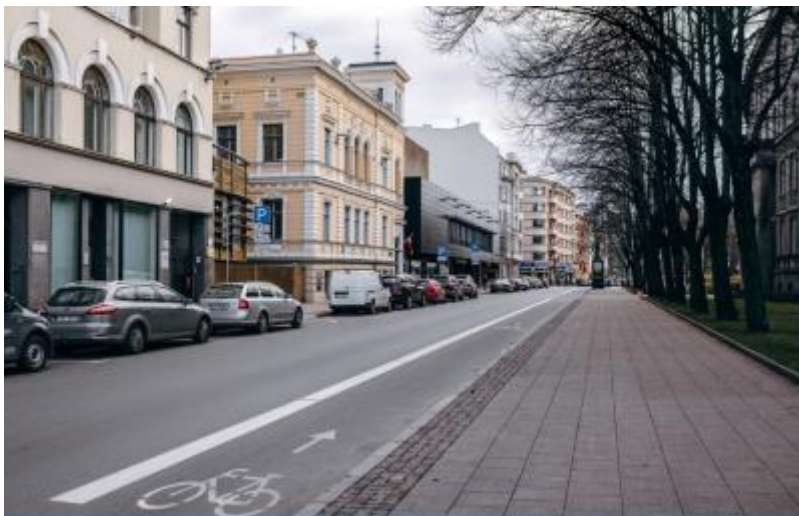

Rīgas transporta infrastruktūras attīstība – neefektīva un nerisina problēmas

06/02/2019

``

Rīgas pašvaldība, attīstot pilsētas transporta infrastruktūru, rīkojusies neefektīvi, neekonomiski un neatbilstoši normatīvo aktu prasībām. Trūkst mērķtiecīgu risinājumu sen zināmām problēmām, savukārt esošo projektu īstenošana ir notikusi haotiski un necaurskatāmi.

Šādi rīkojoties, satiksmes dalībnieku – gājēju, velobraucēju un autovadītāju – vajadzības un intereses netiek risinātas ne īstermiņā, ne ilgtermiņā.

Pašvaldība ar īstermiņa risinājumiem rada iespaidu par aktīvu darbu. Arī rīcība ar infrastruktūras attīstībai pieejamiem naudas resursiem bieži nav izsekojama, ir neekonomiska un nelietderīga. Savukārt neskaidro maksas autostāvvietu lietošanas noteikumu dēļ laikā no 2015. līdz 2017. gadam vairāk nekā 300 tūkstošos gadījumu autostāvvietu klienti ir maksājuši par stāvēšanu līdz 5 minūtēm, lai gan noteikumos paredzēts, ka auto novietošana stāvēšanai līdz 5 minūtēm ir bez maksas.

Mērķtiecīgas rīcības trūkums un vājā sasaiste starp projektu plānošanu, plānu realizāciju un uzraudzību izraisījusi nelietderīgu Rīgas iedzīvotāju nodokļu naudas izlietojumu vairāk nekā 5,3 miljonu eiro apmērā. Savukārt vairāk nekā 9 miljonu eiro izlietojums, kas bija jāizmanto autostāvvietu attīstībai, SIA "Rīgas satiksme" grāmatvedībā nav izsekojams. Līdz ar to pastāv risks, ka šie finanšu līdzekļi nav izlietoti autostāvvietu infrastruktūras attīstībai, bet ir nonākuši SIA "Rīgas satiksme" kopējā budžetā.

"Pašvaldība nemitīgi aizbildinās ar naudas trūkumu problēmu risināšanai. Pēc revīzijas mums ir pamats norādīt – ja pašvaldība nestrādā mērķtiecīgi un atbilstoši pašas noteiktajām prioritātēm, tad arī papildu līdzekļi diez vai tiks izlietoti reālu problēmu ilgtermiņa risināšanai," uzsver valsts kontroliere Elīta Krūmiņa.

Rīgā jau ilgstoši pastāv virkne neatrisinātu problēmu, kas ir apzinātas, taču risinājumi to novēršanai netiek īstenoti. Ja pašvaldība šādi turpinās saimniekot, Rīgas iedzīvotājiem un viesiem nav pamata cerēt uz transporta infrastruktūras uzlabošanu – pašvaldībai trūkst piedāvājumu bīstamības novēršanai uz gājēju pārejām, risinājumu drošai un ērtai velosatiksmei. Sastrēgumu problēmu risinājumi nebalstās transporta plūsmu modelēšanā un analīzē.

Nesaprotama projektu izvēle un dārgi pētījumi bez pielietojuma

Revīzijā konstatēts, ka infrastruktūras attīstības projektu izvēles procesi nav caurskatāmi un nav iespējams izsekot, pēc kādiem principiem tiek izvēlēti prioritāri īstenojamie darbi. Lai gan pašvaldībā ir izstrādāta kārtība un izveidota darba grupa projektu ieceru izvērtēšanai, revīzijā secināts, ka šis process notiek formāli. Piemēram, 2016. gada Investīciju programmā tika iekļauti

septiņi projekti, lai gan darba grupa tos nebija atzinusi par prioritāriem. Savukārt 2017. gadā Investīciju programmā netika iekļauta neviena no 48 darba grupas novērtētajām projektu iecerēm, bet tika iekļauti septiņi citi ielu seguma atjaunošanas projekti, kas vispār nebija vērtēti. Šādi revidējamā laika posmā vismaz 30 projektiem finansējums 3,3 miljonu eiro apmērā piešķirts bez jebkāda izvērtējuma vai pretēji darba grupas rekomendācijām.

No 2010. līdz 2017. gadam Satiksmes departaments ir izstrādājis vairākus transporta infrastruktūras projektus, kas nav īstenoti, bet to izmaksas 5,3 miljonu eiro apmērā norakstītas zaudējumos. Piemēram, izstrādāto Raņķa dambja – Vienības gatves – Mūkusalas ielas savienojuma un tuneļa zem Ģertrūdes ielas un Daugavpils ielas savienojuma būvprojektu izmaksas 3,4 miljonu eiro apmērā ir norakstītas, jo nav atrisināti zemes piederības jautājumi, lai gan tas bija jānoskaidro jau būvprojekta sagatavošanas sākuma stadijā.

Nav kompleksu risinājumu ielu segumu un inženiertīklu remontiem

Rīgas lietus ūdens kanalizācijas sistēma jau vismaz 12 gadus ir neapmierinošā tehniskā stāvoklī un nespēj efektīvi novadīt lietus ūdeni no ielām. Tā vietā, lai risinātu ar lietus ūdens novadīšanu saistītās problēmas, kas rada transporta satiksmes traucējumus, Satiksmes departaments nodarbojas galvenokārt ar ielu seguma atjaunošanu. Piemēram, Krišjāņa Barona ielā visā tās garumā, Brīvības un Pērnavas ielas krustojumā, Brīvības un Tallinas ielas krustojumā pie Jaunās Sv. Ģertrūdes baznīcas bija ne tikai jāatjauno ielas segums, bet jāatrisina arī ielu pārplūšanas problēmas.

Ar vājās plānošanas un dažādu pašvaldības struktūrvienību sliktās savstarpējās komunikācijas sekām ik dienas ir spiesti saskarties pilsētas iedzīvotāji un viesi – uzlabojumi transporta infrastruktūras problēmu risināšanā nav jūtami. Revīzijas laikā, apsekojot pilsētas ielas, kurās veikta ielu seguma atjaunošana, tika konstatēts, ka vairākās no tām nepilna gada laikā ir veikti atkārtoti remontdarbi, lai likvidētu avāriju sekas un mainītu inženierkomunikācijas, tā no jauna uzlaužot jauno segumu.

Departamentam divi direktori, nodokļu maksātāji maksā divreiz

Rīgas domes priekšsēdētājs pirms darba tiesisko attiecību izbeigšanas bez pietiekama un skaidra pamatojuma ir atstādinājis un norīkojis dīkstāvē Satiksmes departamenta direktoru, saglabājot darba algu, bet par departamenta direktora pienākumu izpildītāju norīkojis citu algotu personu. Tā rezultātā divu gadu laikā prettiesiski izlietoti pašvaldības finanšu līdzekļi vismaz 46,2 tūkstošu eiro apmērā.

Infografika: [Rīgas transporta infrastruktūra](#) Infografika [Haoss Rīgas ielās](#)

Revīzijas ziņojums: [Vai Rīgas pilsētas transporta infrastruktūras, tajā skaitā autostāvvietu, izbūve, rekonstrukcija un uzturēšana notiek atbilstoši normatīvo aktu prasībām, plānveidīgi, efektīvi un ekonomiski?](#)